

ACTA DE LA SESSIÓ: Activitat econòmica i comerç de proximitat

Data: Dimarts 1 de desembre de 2020	Horari: 14h - 16h	Lloc: Trobada telemàtica
--	--------------------------	---------------------------------

ASSISTÈNCIA:

<p>Participants: 25 persones representats d'entitats</p> <p>Associació CooperaSc Associació Som La Clau Associació Menja't Montjuïc Unió d'Associació de veïns del Poble-sec Associació Petit Molinet (criança comunitària) Associació Més que cures Xarxa de Suport Mutu del Poble-sec. Grup de suport Energetix. Associació Bona voluntat en Acció Associació de Comerciants de Poble-sec Fundació Artesà per a la integració sociolaboral</p> <p>Cooperativa La Raposa</p>	<p>Personal tècnic: Tècnics del PdB Tècniques de barri del Poble-sec Tècnics del Dte S-M Tècnics de Barcelona Activa</p> <p>Consellers/eres dels grups polítics: Conseller de del Poble-sec Consellera de Poblesec</p>
<p>Distribució de gènere: Homes: 13 Dones: 12 Nombre total de persones assistents: 25 Persones associades / persones a títol individual: 25 persones associades Entitats participants: 11</p>	

ORDRE DEL DIA:

1. Presentació del procés de definició del PdB 2021-2024.
2. Debat (en grups) sobre les propostes temàtiques.
3. Tancament sessió, seguiment i retorn procés
4. Breu descripció del desenvolupament del debat i observacions
5. Resum propostes

1. Presentació del Nou Pla de Barris – Poble-sec (2021-2024): Àmbits, línies estratègiques, primeres accions

Presentació del **procés d'elaboració** del nou Pla del Barris des d'una perspectiva territorial (Poble-sec) amb el suport del document en power-point disponible a la pàgina web Decidim del procés. Es presenten les línies i es destaquen algunes de les actuacions del Pla de Barris 2016-2020, amb projectes singulars per alguns àmbits, amb clau de barri i perspectiva comunitària. Així com també alguns dels principals resultats de la diagnosi realitzada i les actuacions desenvolupades en el marc de la diagnosi. Es presenta la proposta d'**eixos** d'articulació del nou Pla de Barris:

- Educació i Salut pública
- Drets Socials, equitat de gènere i acció comunitària
- Habitatge
- Ocupació, impuls econòmic i economia social
- Espai públic i accessibilitat
- Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica

Es presenta el **procés de participació**: S'ha fet una primera anàlisi de dades del barri i territori, contactes i entrevistes amb xarxes veïnals i entitats socials noves o de continuïtat per incorporar-les en aquest treball. També es preveu recollir aportacions de la ciutadania durant novembre i desembre a punts informatius a peu de carrer. Està previst també una devolució i presentació de resultats el mes de gener als participants i a l'espai web del Decidim.

2. Debat sobre les propostes del PdB

Es recullen les principals aportacions realitzades per les persones participants a la sessió ordenades i sintetitzades segons les dues temàtiques d'aquesta sessió específica: Economia social i solidària i Ocupació; que s'emmarquen en l'eix del procés: Ocupació, impuls econòmic i economia social.

- Economia social i solidària

Comparteixen la idea de consolidar les iniciatives que ja existeixen en l'àmbit de la economia social i solidària presents al barri del Poble-sec. Es comenta que els recursos presents en el Pla de Barris orientats a les economies solidàries també vagin destinats als agents i entitats que ja treballen en aquest àmbit. Es proposa que les mesures del **Pla de Barris incorporin clàusules socials** que tinguin en compte les associacions ja existents per tal que les entitats puguin participar de projectes vehiculats al nou PdB.

D'aquesta manera consideren que s'han de **consolidar les iniciatives existents i fer de l'economia solidària la protagonista en l'economia i vida social al barri**. Apareix la idea de realitzar una simbiosi entre el comerç petit de barri, l'economia social i solidària i el tercer sector social.

Es considera que aquesta aliança donaria protagonisme al barri, i generaria l'autoorganització de les persones. Una altra iniciativa que comenten aniria encaminada a **generar una mena d'economat social, supermercats cooperatius o cooperatives de consum que podrien enfortir la xarxa comercial de proximitat del barri**. Es considera que aquesta iniciativa donaria un giravolt a la necessitat i mancança d'un mercat central al Poble-sec, que juntament amb el Mercat de la Terra situat a la plaça de les Tres Xemeneies, afavoriria aquesta no dependència en l'adquisició de productes frescos que actualment centralitza el Mercat de Sant Antoni i els diversos supermercats existents a Poble-sec. Aquesta iniciativa podria anar acompanyada amb lligar, a llarg termini, el foment dels horts urbans com a generadors de productes frescos. Es pot vincular l'Hort de la Font Trobada (sota les Piscines Municipals de Montjuïc).

Reflexionen sobre l'actual model de consum i de comerç al barri, i constaten en general un empobriment i reducció del comerç de proximitat, produït entres altres causes per l'augment de grans superfícies comercials internes i externes al territori, i del comerç electrònic online, així com

també a causa de l'escàs relleu generacional. En aquest sentit, existeix una concentració d'activitat econòmica a l'avinguda del Paral·lel i en certs carrers (C/Olivera o C/d'Elkano) que realitzen funcions d'eixos comercials. Per altra banda, es considera que carrers com Blai o Nou de la Rambla, van lligats sobretot a l'oci nocturn.

Lligada a aquesta necessitat d'activar el comerç de proximitat relacionat amb l'economia social, i amb la idea de **crear una simbiosi, proposen la iniciativa de fer un banc de recursos mancomunats entre entitats del tercer sector, entitats de l'economia social i solidària, petit comerç de barri i administracions**, de cara a compartir recursos físics però també de serveis adreçats a les persones.

Un altre repte que consideren important és el **d'engegar iniciatives que acompanyin els projectes ja existents al barri que treballen en temes de transició ecològica**. Al barri ja hi han entitats i col·lectius que treballen per l'educació mediambiental, consum responsable o la eficiència energètica. Aquests projectes necessiten un cert acompanyament tècnic de cara a donar-li suport i permetre una estabilitat en el temps.

En relació a la disponibilitat d'espais per a les entitats i col·lectius, a part de la necessitat comentada de disposar d'espais per a fer trobades o reunions amb lloguers assequibles, comenten una necessitat força compartida com la de **disposar d'un obrador al barri** per ajudar a les associacions o entitats que hi treballen. Aquest obrador amb una perspectiva social i comunitària ajudaria a fer més sostenibles diferents iniciatives i col·lectius del barri, que treballen àmbits tant diversos com la generació d'ocupació, la promoció de la sobirania alimentària, l'autoproducció, etc. Comenten que en altres districtes de la ciutat s'han tirat endavant aquest tipus d'iniciatives, com ara a Can Batlló, i com l'existència d'un espai d'aquest tipus genera molts beneficis a la comunitat del barri. Aquesta necessitat d'un espai actiu i viu per promoure tota una sèrie d'activitats, xoca de front amb els actuals preus dels locals del barri, que impossibiliten o dificulten que es realitzi aquesta iniciativa sense cap tipus d'ajuda al lloguer o mecanismes de cessió pública.

Relacionat amb la necessitat i la gestió de locals destinats a activitats de l'economia social i solidària proposen el **desplegament d'un servei d'assessoria a entitats per tal de millorar els consums d'aigua o electricitat**, que a més d'ajudar a disminuir les factures, donaria una empenta a la implantació del concepte de la resiliència com a ideari i model de gestió a seguir per als col·lectius i entitats. A més es podria **incorporar una servei social de proximitat amb la finalitat d'assessorar i potenciar els coneixements i recursos**, així com en comunicació (que consideren que és un repte important) i altres suports com gestió d'entitats, subvencions, comptabilitat, etc.

Vinculat amb la necessitat d'activar el sector i reforçar-lo es dedica part de reflexió sobre el paper que l'actual comerç del barri pot tenir en tota aquesta estratègia econòmica. Es considera que s'ha de tenir un visió transversal de la realitat del barri, pel que també s'ha d'implicar als actuals comerços que existeixen, que segueixin o no les línies d'una acció solidària o comunitària, però també poden aportar i fer créixer aquesta xarxa i forma de comprendre les relacions socials i productives que té l'economia comunitària. També comenten que caldria **recolzar els artesans i oficis vinculats a la construcció**, que al barri en són molts, de cara a facilitar-los un espai més gran al barri per poder dur a terme les seves activitats.

Es planteja la necessitat **d'augmentar el vincle entre les institucions culturals de la muntanya de Montjuïc de cara a apropar-los a les entitats i col·lectius que treballen en l'àmbit de l'economia solidària**. S'haurien d'explorar les sinèrgies entre les entitats i els centres culturals, pel que proposen que des de PdB es treballi per crear més vincles entre ambdós espais. Lligat a aquest comentari també es reflexiona que **les institucions culturals de Montjuïc participin més**

de les activitats i iniciatives de Poble-Sec, i també que les entitats del barri puguin participar-hi més freqüentment.

Consideren també que amb l'oportunitat del Pla de Barris obert al Poble-Sec s'ha de posar focus i intentar innovar amb instruments en matèria de desenvolupament de proximitat o en economia social i solidària de cara a trobar noves solucions als problemes existents.

- Ocupació

En general consideren que **Poble-sec podria ser un** barri pioner en la transformació econòmica i social. El gruix de les persones estan molt motivades amb l'oportunitat que genera tenir la muntanya de Montjuïc al costat del barri, fet que pot afavorir en l'impuls d'un barri pioner en creació de comunitat, respecte al medi ambient, integrant un enfoc feminista i de gènere, etc. Apunten que no només s'ha de considerar Montjuïc com a espai de relació i de nous vincles econòmics, sinó que existeixen altres espais **d'activitat econòmica central com són la Fira de Barcelona i el Port de Barcelona, espais amb els que també podrien generar-se noves oportunitat per reactivar l'economia solidària i l'ocupació.**

Un primer espai que consideren podria **activar-se és el dels camins escolars, pel que s'ha de recalcar el paper dels comerciants en aquest recorregut.** A més també comenten que l'ús d l'espai públic està potser massa orientat a un ús comercial del mateix, pel que proposen aprofitar els espais públics i els carrers del barri no només per als comerços o la restauració sinó també per fomentar activitats culturals. Es considera que projectes que integrin les **potencialitats de la cultura del territori amb algunes activitats econòmiques** impulsarien ambdós sectors d'activitat tant importants al barri.

Comenten que l'actual situació de pandèmia i la crisi econòmica generada està afectant de manera molt forta l'activitat de comerços i restauració, fet que ha provocat una adaptació del seu model d'activitat, gens fàcil per a comerços de caràcter tradicional i d'estructura familiar. Genera doncs adaptar-se i fer un pas cap a altres models de comerç. Es parla també més concretament de les cooperatives alimentàries que treballaven directament amb el sector de la restauració del barri o de la ciutat. El tancament del sector de la restauració ha afectat d'una forma bastant determinant els serveis que les abasteixin, deixant les cooperatives bastant afectades a nivell econòmic.

Moltes de les iniciatives de l'economia solidària, comparteixen socis i sòcies i la seva idea de transformació social, fet que va afavorir que poguessin sobreviure durant la pandèmia. El nucli de l'economia solidària és la seva base social, la gent cada cop està més conscienciada en l'acompanyament i les cures a les persones, que s'ha fet més visible en aquesta època de crisis de la Covid-19. Existeix ara una gran situació de risc i de vulnerabilitat de persones que es dediquen a les cures, s'ha de treballar per tal de dignificar aquestes situacions de vida.

En aquest sentit comenten que des de **CooperaSec**, i la seva gran tasca que dur a terme, podria realitzar un recolzament en base a la seva experiència; **promovent una gran coalició entre totes les activitats econòmiques socials i de proximitat**, amb independència de la mida que tinguin.

La crisi de la Covid-19 ha generat que molta gent que vivia de l'economia informal s'han trobat amb una baixada molt gran d'ingressos, que lligada moltes vegades a la situació irregular d'aquestes persones, provoca una situació de crisi social al barri. Comenten doncs que cal trencar aquests espais de vulnerabilitat individual i apostar per la necessitat de **crear espais**

d'intercooperació, i no tant lligat a espais individuals i fragmentats, de cara a **generar iniciatives d'autoocupació més col·lectives** i que generin projectes més viables per a totes les persones.

Comparteixen la idea que es fa necessari **l'aportació de recursos tècnics i de formació de cara a ajudar a les entitats i col·lectius a endegar projectes d'ocupació lligats a l'economia social i solidària**. En aquest sentit una oportunitat per a la creació d'ocupació, dignificar les contractacions i ajudar als col·lectius vulnerables i també a les persones en situació irregular, podria ser fomentar la seva contractació en les activitats lligades a la pròpia naturalesa de les iniciatives. Recalquen però, que es fa imprescindible que hi intervinguin experts/es o agents externs a les entitats per tal que formin i capacitin les pròpies entitats participants ja que requereix d'un esforç enorme per a les entitats.

En aquest sentit comenten que han existit programes des de Barcelona Activa que financen o recolzen iniciatives d'ocupació col·lectiva per persones en risc o desfavorides, però que aquests programes tenen una durada massa curta en el temps, i no possibilita una consolidació de la pròpia iniciativa. Es considera la necessitat **d'acompanyament més enllà dels 3/5 anys, amb una visió a mig termini per acompanyar les iniciatives de cooperatives socials**. Apunten també que totes aquestes iniciatives han de tenir certa sostenibilitat econòmica, i que també caldria promoure aliances entre entitats per no duplicar esforços i recursos, donat que els recursos econòmics dels que es disposen són escassos.

També es comenta que una bona idea seria **recolzar el comerç de proximitat a través de cursos de formació** per garantir una atenció al client d'una forma més personalitzada i de més qualitat; a més es podria incloure també **pràctiques en empreses**. S'insisteix en la necessitat de fer una formació a mida i lligada a la inserció professional. Es considera molt important, com per exemple en l'àmbit de les cures, la necessitat que les formacions que tinguin el reconeixement del SOC i de la Generalitat pugin accedir-hi **persones sense el NIE o que es trobin en situació irregular, ja que afavoriria l'homologació i l'acreditació de competències** entre aquests col·lectius del barri.

Una iniciativa lligada a la crisi actual i la necessitat d'adaptar el model dels comerços del barri, seria la **creació d'una mena de pàgina web o APP on es poguessin registrar els comerços del barri que poden per exemple servir a domicili**. Aquesta iniciativa podria donar suport al comerç de proximitat, crearia llocs de treball, afavoriria el Medi Ambient, etc. **Aquesta iniciativa podria ser liderada per l'associació de comerciants del barri**. Desenvolupant aquesta idea, i des d'una vessant social i solidària, es podria oferir feina creant una plataforma de repartiment de barri amb persones en situació de risc o situació irregular de cara a cobrir les seves necessitats i facilitar la seva vinculació al barri. Es podria subvencionar aquestes contractacions a través de programes de Barcelona Activa i les entitats socials del barri. Una segona fase d'aquesta iniciativa podria obrir-se a altres punts de la ciutat propers al Poble-sec. Trencaria doncs amb el model actual d'empreses de repartiment i la precarietat econòmica dels seus treballadors.

Seguint amb la perspectiva d'aplicar mesures reactivadores que poguessin impulsar l'economia i aprofitar l'energia i els valors cooperatius propis del Poblesec, comenten la idea de **fomentar l'ocupació i l'activitat econòmica als comerços del barri arribant a acords amb les institucions culturals de Montjuïc per realitzar serveis de càtering dels seus productes quan realitzin esdeveniments en els seus espais**. També lligat a aquesta iniciativa, apareix la idea de promocionar els **comerços i restauració del barri a través de descomptes en els seus serveis en la compra d'entrades de visites a les institucions culturals**.

3. Tancament i agraïment

Es comunica el procés de retorn del procés. Es va agrair l'assistència a totes les persones participants.

4. Breu descripció del desenvolupament del debat; observacions (si escau, d'observacions rellevants de la sessió)

El debat es va desenvolupar a través de la plataforma Zoom. Donat a l'elevat nombre de participants es van realitzar dos grups de treball simultanis amb els mateixos continguts de treball. Al final de la sessió, en plenari, es van exposar les principals aportacions de cada grup. L'accés no va plantejar cap limitació per a cap de les persones assistents. La connexió va ser òptima per a totes les persones participants. La participació va ser activa i fluida per part de totes les persones participants.

5. Resum propostes

En aquest espai es recullen les propostes recollides en aquesta sessió tal i com seran incorporades al Decidim <https://www.decidim.barcelona/processes/Raval>

4.a. Eix Economia social i solidària

4.b. Eix Ocupació

Eix*	Títol proposta	Descripció
4. a	Incorporar clàusules socials als projectes de PdB	Les mesures del PdB podrien incorporar algunes clàusules socials tenint en compte el desplegament d'actuacions impulsat des de les entitats del barri, per tal de potenciar algunes de les activitats i projectes d'aquestes.
4. a	Obertura d'un obrador comunitari	Impuls d'obertura d'un obrador social i comunitari per realitzar activitats i experiències lligades a l'economia social i comunitària.
4. a	Obertura d'un espai per a la trobada, relació, desplegament de treball compartit i generació de recursos per col·lectius i entitats	Impuls de la creació d'un espai central per a la generació de treball compartit entre entitats, que oferís diferents possibilitats: de trobada, per a fer reunions, treball conjunt, espais de recursos, etc.
4. a	Foment d'activitats culturals vinculades a l'impuls de l'economia al barri	Aprofitar l'espai públic com ara carrers i places del barri propers a diferents activitats econòmiques per promoure activitats artístiques i culturals. Trobant sinergies per a l'impuls de l'activitat econòmica dels comerços i/o la restauració del barri.
4. a	Potenciar el projecte de Camí escolar	Potenciar les aliances comercials d'aquest projecte de camí escolar per ajudar a reactivar el teixit comercial del barri.
4. a	Promoure la creació d'un Economat	Promoure un model d'economia solidària i sostenible a través de la venda de productes frescos, ecològics i de proximitat creant una

		simbiosi entre el comerç petit de barri, l'economia social i solidària i el sector associatiu del tercer sector.
4. a	Promoure un Banc de recursos mancomunats	Banc de recursos físics i de serveis mancomunat entre entitats de l'economia social i solidària.
4. a	Assessoria i acompanyament a entitats i col·lectius	Promoure un servei d'assessories d'àmbit social en diverses temàtiques d'interès per a les entitats i col·lectius, com ara en gestió d'entitats, gestió econòmica, suport a les gestions vinculades a les subvencions, difusió i comunicació, etc.
4. a	Òrgan de gestió i coordinació econòmica del barri	Promoure que les entitats de l'economia social i solidària participin en els consells i òrgans de gestió econòmica del barri.
4. a	Impuls de la participació de les entitats ESS als diversos espais de participació del barri	Fer participar les entitats d'economia solidària en els espais de participació política del barri per seguir sent l'avantguarda en models alternatius.
4. a	Adequació dels locals d'activitats i serveis del barri	Millorar els locals que generen activitat diversa al barri seguint criteris com l'eficiència energètica i l'edificació sostenible, per adequar-los i fer-los més sostenibles energèticament. Potenciant la seva capacitat de resiliència.
4. a	Impulsar aliances amb centres i nuclis econòmics de la ciutat	Promoure aliances amb centres econòmics de la ciutat com són el Port i la Fira de Barcelona per tal de realitzar activitats basades en l'economia social i solidària i promoure l'ocupació.
4. b	Ampliar i donar a conèixer els recursos tècnics per a la promoció d'ocupació	Donar suport tècnic a les entitats en relació a la gestió de contractació potenciant la seva vinculació amb línies de treball d'inclusió de col·lectius en situació de vulnerabilitat.
4. b	Ampliació dels terminis de suport dels recursos d'impuls de l'ESS (mig/llarg termini)	Per tal d'assegurar en el temps les iniciatives de treball comunitàries amb persones en situació de vulnerabilitat es considera necessari una major estabilitat de les ajudes amb finançaments entre 3 i 5 anys de durada.
4. b	Impuls de sinèrgies entre centres culturals de Montjuïc i el barri de Poble-sec	Des de Pla de Barris es podrien impulsar sinèrgies entre les entitats de barri i els centres culturals de Montjuïc per afavorir vincles i lligams amb l'economia social.
4. b	Impulsar projectes d'autoocupació col·lectius	Treballar des d'una vessant col·lectiva l'autoocupació, compartint necessitats i recursos, per tal d'afrontar l'actual crisi econòmica i social dels sectors de població ocupats en l'economia informal.
4. b	Formació a comerços de proximitat	Establir amb Barcelona Activa una formació ad

		hoc en atenció al client personalitzada i de qualitat per als comerços de proximitat del barri.
4. b	Formació ocupacional per a persones en situació de vulnerabilitat	Establir criteris d'accés a formacions ocupacionals homologables per a persones en situació irregular o sense el NIE.
4. b	Donar a conèixer les activitats i serveis del barri amb lliurament a domicili a través d'una web o APP Comerç de proximitat	Crear una plataforma per als comerços del barri per lliurar els seus productes a domicili, amb una òptica d'economia solidària, que permetria crear una xarxa de repartiment de barri formada per persones en situació de vulnerabilitat.
4. b	Serveis de càtering de proximitat	Acordar amb les institucions culturals de Montjuïc que els comerços i restaurants del barri lliuressin els seus productes durant esdeveniments, festivals, etc.
4. b	Acords comercials amb entitats culturals	Vincular descomptes en comerços i restauració del barri a les entrades de museus o centres culturals de Montjuïc.

Total de propostes realitzades:	21
4. Ocupació, impuls econòmic i economia social	21
Temàtica sessió	
4.a). Economia social i solidària	12
4.b). Ocupació	9